

Moeizame oogst in verzadigde Wieringermeer

De oogst van de late gewassen ging dit jaar nergens vanzelf. Vooral in een brede strook langs de kust kregen telers erg veel water te verwerken. Noord-Holland spande de kroon met plaatselijk 200 millimeter neerslag in de maand oktober. Akker Magazine peilde tussen de buien door de stemming in de Wieringermeer.

Wat is een betere plek om de stemming te peilen dan de regionale beurs van Middenmeer? In een café in Slootdorp zetten de leden elke woensdag de regionale noteringen op de borden. Terwijl de gewascommissies plaatsnemen aan hun vaste tafeltje, praten andere akkerbouwers bij aan de lange tafel in het midden van de zaal. Zij hebben wel even tijd, want op het land kunnen ze niks beginnen. We peilen hoeveel uien er in de eerste week van november nog in de grond zitten. De schattingen komen uit op 30 tot 40 procent van het areaal. Een deel daar-

van lijkt verloren. Van de rest is de kwaliteit niet geweldig meer; hopelijk is het nog goed genoeg om er afzet voor te vinden. Achteraf zeggen sommige telers: „Ik had de uien wel wat groener kunnen pakken.“ Velen hebben ervoor gekozen om de uien door te laten groeien. Een teler merkt op: „Door het groeningseffect van nieuwe gewasbeschermingsmiddelen wordt de veldperiode volgens mij langer. Je denkt: laat nog maar even, er groeit nog wel wat bij. In een jaar als dit, werkt dat in je nadeel.“ De meeste aardappelen in de Wieringermeer

zijn eruit. Op de mooie zavelgronden in het gebied zitten vrijwel alleen pootaardappeltelers en die hebben hun gewassen, op enkele kleine hoekjes na, binnen. Wat de winterpeen betreft, is het vooralsnog afwachten. Paniek is er niet, want er is wel eens later gerooid. Ook lijkt schade door rot nog mee te vallen, dankzij een goede afwatering. De ergste vrees van de telers is dat de vorst toeslaat, want dan is de boel verloren. Over wintertarwe zaaien, denken de telers nog helemaal niet na. Slechts een paar procent zit in de grond.

‘Vier kuubskisten op een middag’

In de omgeving van Wieringerwerf rapen twee mannen in regenbroeken uien uit het zwad. Het blijkt te gaan om Gerard en zijn vader Cees de Jongh uit Wieringerwerf. Ze rapen de voorste vijf meter van de zwaden in kisten, zodat de rooimachine straks gemakkelijker voor de rijen kan draaien. Ook zit er tegen het kopeind veel grond in het zwad, vanwege een zwaardere strook in de bonte grond. Die grond hoeft alvast niet meer over de lader. Wanneer ze stug doorrapen, vullen vader en zoon vier kuubskisten op een middag. Vader Cees is met zijn 73 jaar nog steeds fanatiek. „Ik heb geen hekel aan handwerk. Je kunt wel niks gaan zitten doen, maar zo halen we tenminste nog iets binnen.“ Het 3,5 hectare grote perceel is tijdens een korte droge periode ‘s nachts met drie rooiers tegelijk in het zwad gelegd.

'Nooit dagen dat het lekker gaat'

Gerrit Bos en zijn vader Jan oogsten industriekool op een perceel in de buurt van Wieringerwerf. De lichte, getrokken eenrijige oogstmachine staat niet zo gauw stil, maar de vierwielige wagens vol met kool zijn soms maar moeilijk van het land te krijgen. Bos senior: „Een dergelijk najaar als dit heb ik niet vaak meegemaakt. Je hebt nooit eens dagen dat het lekker gaat. Gisteren moesten we zelfs een kar leeg maken om hem weer vlot te krijgen.“ De witte kool gaat naar een verwerker die er zuurkool van maakt.

'Je moet een keer wat'

In de buurt van Sloodorp rooit de firma Rustenburg een perceel winterpeen. Het gaat om een vrij vroeg gewas op een perceel opgespoten zandgrond. Rooierchauffeur Wesley van den Berg kan niet voorkomen dat er peen achterblijft op het land. Het loof is op zijn retour en de peen staat goed verankerd in het zuigende natte zand. Ondanks de moeizame oogst, komt de peen wel vrij schoon op de kipper. „Het is eigenlijk te nat, maar je moet een keer wat.“ ▶

Sporen woelen tegen plassen

Gerard Suidgeest woelt voor zijn buurman een perceel zandgrond waar lelies hebben gestaan. De sporen van de oogst zijn eerst met een schijveneg vlak gemaakt. De tweede, diepe bewerking met de woelpoot moet ervoor zorgen dat het water goed weg kan. De druk is bij Suidgeest en zijn buurman van de ketel, want bij hen ligt de nadruk op pootaardappelen. Die konden ze voor de ergste regen rooien. „Het enige is dat we graag bieten zouden willen rooien en tarwe zaaien. Maar daar hebben we op het ogenblik de kans niet voor. Niet dat we ons vervelen hoor, want we willen voor de Kerst klaar zijn met het sorteren van de poters.“

Van aardappelrooier naar uienrooier

Een medewerker van Loonbedrijf Hopmans is druk bezig om deze Dewulf zelfrijdende aardappelrooier aan te passen voor uien. De aardappelen van de vaste klanten zijn eruit en in de uien is straks alle capaciteit meer dan welkom, mocht het een paar dagen droog zijn. Om de vierrijige machine geschikt te maken voor drie meter brede uienbeden zijn de rooibeitels en diabolrollen verwijderd. In plaats daarvan komen er kleinere messen over de volle breedte en een meenemer om de uien de vrij steile graafmat op te helpen. De aandrijving hiervan wordt afgetapt van de graafketting. Het voordeel is straks dat de uien niet meer in het zwaard hoeven en direct in de bunker belanden.

'Alle uien nog buiten'

In een wat zwaardere hoek van de Wieringermeer, ten westen van Middenmeer, is Rick Herweijer druk bezig met het verbouwen van zijn huis. En dat schiet lekker op, want op het land kan hij al wekenlang niks doen. Begin november staan al zijn uien nog vast. Lichtpuntje is dat er nergens water staat op het 7 hectare grote blok. Ook staat er weinig onkruid. Zijn hoop is dan ook dat als het een poosje droog wordt, de uien nog redelijk netjes van het land zijn te halen. Behalve uien zit er nog 6 hectare Victoria in de grond. Het zijn vrije aardappelen voor de verwerking. Herweijer is een van de weinige akkerbouwers in de Wieringermeer die nog frietaardappelen verbouwt. De meesten zijn overgestapt op pootgoed en tafelaardappelen. Een zelfrijdende vierrijige rooimachine staat in de schuur klaar om de resterende aardappelen uit de grond te halen, zodra het even kan. Herweijer: „Ik roep al weken: het wordt wel een keer droog. Maar het begint nu wel erg laat te worden.“

Stug door in lelies

Weer of geen weer, het rooien van lelies gaat vrijwel altijd door. Op dit perceel zandgrond gaat dat eigenlijk vrij aardig. Snel rijden is er niet bij, maar afgezien van de stukgereden kopakkers blijft dit perceel in de buurt van Wieringerwerf redelijk gespaard. ■